GAZETA KRAKOWSKA

N^ro^ 42.

z KRAKOWA dnia 25 MAJA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 17 Maia.

Jego Królewiczowska Mość Wielki Xiążę dziedziczny Sasko-Weymarski, z Małżonką swą Jey Cesarzewiczowską Mością Wielką Xiężną Rossyyską Maryią, tudzież Ich Córką Xiężniczką Augustą, wyiechali dnia wczorayszego z Warszawy, udaiąc się w dalszą drogę do Petersbuga.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
etc. etc. etc.

Maiąc na względzie: że traktaty Wiedeńskie z dnia 3 Maia 1815 roku, a mianowicie Artykuł 33 z Austryią, i 34 z Prussami, wskazały stosunek rozdziału długów zewnętrznych i wenętrznych byłego Xięztwa Warszawskiego między trzy rządy.

Że Konwencyie, Berlińska z dnia 22go Maia 1819 roku i Wiedeńska z dnia 29 Czerwca 1821 roku oznaczyły ostatecznie, które z tych długów na Królestwo Polskie przypadaią;

Że Artykuł 158 Ustawy Konstytucyyney zaręczył dług publiczny stanu:

Chcąc zatem oznaczyć sposób zaspokoienia takowego długu, i dać poddanym Naszym nowy dowód ciągley troskliwości Naszey o wzrost handlu, ustalenie kredytu, i rozkrzewienie przemysłu narodowego.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy:

TYTUŁ I.

Ustanowienie Banku i iego uposażenie.

Artykuł 1.

W mieście Naszem stołecznem Warszawie, ustanawiamy Bank pod nazwiskiem Banku Polskiego, którego celem bydź ma:

Zaspokoienie długu publicznego, tudzież.

Rozszerzenie handlu, kredytu i przemysłu narodowego.

Artykuł 2.

Na zaspokoienie długu publicznego przeznaczamy:

Summę roczną dla wypłaty dochodu stałego (rente consolidée) wyrównywaiącą całkowitey ilości takowego dochodu, zaciągnioney do Wielkiey Xięgi długu kraiowego

i poświadczoney w teyże Xiędze przez Namiestnika Naszego w Radzie,

i drugą summę roczną wyrównywaiącą dziesiątey części tegoż dochodu przeznaczoną na iego umorzenie.

Chcemy aby dwie te summy pomieszczane były co rok na budżecie wydatków Królestwa, aż do zupełnego umorzenia długu kraiowego, i Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, przedewszystkiemi innemi wydatkami kraiowemi, obowiązana iest wnosić ie co rok do Banku, w dwóch równych półrocznych ratach; przed dniem 10 Maia i 10 Listopada każdego roku, a to pod odpowiedzialnością Artykułem 82 Ustawy Konstytucyyney zastrzeżoną.

Artykuł 3.

Dla postawienia Banku w możności przykładania się do rozszerzenia kredytu, handlu i przemysłu narodowego przeznaczamy:

Dziesięć milionów złotych Polskich monetą brzęczącą z zapasów skarbowych.

Dziesięć milionów złotych Polskich w Listach Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, z zaciągnionych na Dobra Narodowe stosownie do Prawa Seymowego z dnia 13 Czerwca 1825 roku, tudzież postanowienia Naszego z dnia 24go Stycznia 1826 roku.

Summy te, natychmiast po otwarciu Banku zaliczone mu zostaną.

Artykuł 4.

Przekazuiemy też Bankowi pożyczkę przez Rząd Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego udzieloną, na mocy Artykułu 209 Prawa Seymowego z dnia 13 Czerwca 1825 r.

i przeznaczamy na korzyść Banku superaty skarbowe w gotowiźnie od służby każderoczney zbywaiące.

Wszystkie summy i wartości w Artykule ninieyszym, i poprzedzaiącym wyliczone, Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu do Banku przelać lub wnieść do niego iest obowiązana.

Artykuł 5.

Chcemy aby fundusz Banku na rozszerzenie kredytu, handlu i przemysłu narodowego Artykułu 3 i 4 przeznaczony, doszedł do trzydziestu milionów złotych Polskich. Od chwili zaś iak fundusz ten, czyli to z zasiłków skarbowych, czyli własnych obrotów Banku, doydzie do zamierzoney ilości, wszelkie dalsze zyski i superaty iego stanowić będą własność Skarbu publicznego.

Zachowuiemy iednak Sobie prawo pomnożenia funduszów Bankowych, ieślibyśmy tego uznali potrzebę.

TYTUŁ II.

Czynności Banku.

Artykuł 6.

Główne czynności Banku bydź maią:

Wypłata dochodu stałego i iego umorzenie.

Przyymowanie depozytów, tudzież summ dla przekazów, lub na procent od Rządu, Instytutów i osób prywatnych.

Obroty funduszów bankowych na wzrost handlu, ustalenie kredytu, i rozkrzewienie przemysłu narodowego.

ROZDZIAŁ I.

Wypłata dochodu stałego i iego umorzenie.

Artykuł 7.

Bank wypłacać będzie roczny dochód stały okazicielom obligacyi wydanych wierzycielom kraiu w zamian za dowody Kommissyi Centralney Likwidacyyney.

Wypłaty te Bank uskuteczniać będzie, monetą grubą srebrną kurs w kraiu maiącą, licząc na stopę wartości rzeczywistey srebra, złotych 86 8/19 z czystey grzywny kolońskiey Postanowieniem dnia 1go Grudnia 1815 roku ustanowioną.

I takowego wypłaty za kwitami dołączonemi do obligacyi długu kraiowego, uiszczać będzie w Warszawie w dwóch równych półrocznych ratach, poczynaiąc od dnia 15go Maia i od 15go Listopada każdego roku.

A r t y k u ł 8.

Stopniowe umorzenie dochodu stałego, Bank uskuteczniać będzie za pośrednictwem osobney Kassy umorzenia, przez dobrowolne nabywanie obligacyi aż do wysokości funduszu wskazanego Artykułem 2gim ninieyszego postanowienia. Fundusz ten do zupełnego umorzenia dochodu stałego pomnażany będzie procentem od wszystkich obligacyi wykupionych, które raz przez Kassę umorzenia nabyte, nigdy iuż w obieg puszczone bydź nie mogą.

A r t y k u ł 9.

Jeśliby kurs dochodu stałego na Giełdzie Warszawskiey przewyższał summę wynikaiącą z rozmnożenia tegoż dochodu przez 20, wówczas dla umorzenia go, Bank obowiązany iest wyciągać losem numera obligacyi i okazicielom ich wypłacać summę powstaiącą z rzeczonego rozmnożenia przez 20 dochodu stałego w tychże obligacyiach wyrażonego.

A r t y k u ł 10.

Kwity od obligacyi od chwili upłynienia właściwego im terminu przez przeciąg lat pięciu po odebraniu przypadaiącey za nie należytości do Banku nieprzyniesione, tracą wartość swoię, i Bank do ich wypłaty nie iest obowiązany.

ROZDZIAŁ II.

Przyymowanie depozytów, summ dla przekazów i kapitałów na procent.

A r t y k u ł 11.

Bank przyymować będzie depozyta:
Opieczętowane wszelkiego rodzaiu,
Nieopieczętowane zaś tylko pieniężne.

Pierwsze nietykalne w Banku pozostaną do ich zażądania przez stronę maiącą do tego prawo.

Drugie, obrócone bydź mogą na zakupienie papierów publicznych, do których fundusz umorzenia przywiązanym będzie, i zwrócone bydź powinny na zażądanie strony, w monecie srebrney w takiey ilości, w iakiey wniesione zostały.

Opłaty Bankowi od depozytów opieczętowanych przypadaiące, tudzież procenta do zaliczenia przez Bank od depozytów nieopieczętowanych, i dalsze warunki, późnieyszemi przepisami ustanowione będą.

A r t y k u ł 12.

Bank obowiązany iest przyymować dla przekazów summy w srebrze naymniey 200 złotych Polskich wynoszące.

Składaiący w tym celu summę otrzyma w Banku kredyt na ilość odpowiednią wyrachowaną na stopę wartości rzeczywistey srebra, w Artykule 7 oznaczoną, i summę tę podług woli odebrać może w każdym czasie lub na kogokolwiek przekazać w całości lub w części.

Przekazy w stolicy Bank załatwiać winien bez pobierania iakiegobądź wynagrodzenia.

A r t y k u ł 13.

Kapitały w monecie złotey i srebrney kurs w kraiu maiącey, poczynaiąc od złotych Polskich 200 wnoszone bydź mogą do Banku, na czas oznaczony lub nieoznaczony, na procent prosty lub składany.

Kapitały w monecie złotey wyrachowane będą na monetę srebrną podług kursu dnia tego, w którym wniesione zostaną do Banku.

Stopa takowego procentu i warunki pożyczki osobnemi urządzeniami maią bydź przepisane.

)2(

Artykuł 14.

Procenta, od kapitałów Bankowi powierzonych, po terminie właściwym z Banku dla iakiey bądź przyczyny przez cały rok nieodebrane po upłynieniu roku ieśli wynoszą 200 zł. lub więcéy, uważane będą iako kapitał zostawiony w Banku na procent składany.

Artykuł 15.

W razie niezgłaszania się po należne procenta właściciela kapitału w Banku zostawionego, procenta proste, łącznie ze składanemi, rachowane tylko będą na rzecz tegoż Właściciela aż do podwoienia pierwiastkowego kapitału.

Artykuł 16.

Jeśliby Właściciel, czyli to Depozytu, czy inney iakiey wartości w Banku złożoney, nie rozrządził nią przez czas prawem przepisany, Bank znieść się powinien z właściwemi Władzami, dla postąpienia podług przepisów praw obowiązuiących.

ROZDZIAŁ III.

Obroty funduszów.

Artykuł 17.

Przedmiotem obrotu funduszów bydź ma:

Pożyczka dla Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Nabywanie i zbywanie papierów publicznych.

Skupowanie wexlów,

Pożyczka na zastaw papierów publicznych, płodów, wyrobów, i rozmaitych kosztowności, tudzież pożyczka zakładom przemysłowym w kraiu.

Przedsięwzięcia zmierzaiące ku rozszerzeniu handlu, kredytu i przemysłu narodowego.

Artykuł 18.

Bank tak zawsze funduszami swemi rozrządzać powinien, aby się znaydował w możności zaliczenia bez zawodu pożyczki żądaney przez Dyrekcyią Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, w ratach właściwych stósownie do Art: 130 i 132 Prawa Seymowego o Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem, i pod warunkami Art: 139 tegoż Prawa zastrzeżonemi.

Artykuł 19.

Bank mocen będzie nabywać, i zbywać w kraiu, lub za granicą, papiery publiczne, które mu późnieyszemi przepisami dozwolone zostaną.

Mocen też iest skupować wexle.

Artykuł 20.

Późnieysze urządzenia przepiszą, na iakie papiery publiczne, na iakie płody i wyroby, tudzież na iakie kosztowności i zakłady kraiowe, i pod iakiemi warunkami, Bank pożyczkę udzielać będzie obowiązany; niemniey też pod iakiemi warunkami i iakie przedsięwzięcia kredytowe, handlowe, i przemysłowe wspierać, tudzież iakich sam będzie się mógł podiąć.

Artykuł 21.

Procent do potrącenia przy skupowaniu wexlów, tudzież przy pożyczce na papiery publiczne, towary i kosztowności, Bank co miesiąc ustanawiać będzie, nieprzechodząc procentu prawnego handlowego.

Bank ustanawiać też będzie co miesiąc na iak długo ma udzielać takowe pożyczki.

Artykuł 22.

Dla ułatwienia tych wszystkich czynności, Bank mocen iest wypuszczać bilety bankowe tak, aby bez naymnieyszey zwłoki i bez żadnego potrącenia, żądaniu zgłaszaiących się do wymiany tych biletów zadosyć uczynić był w stanie.

Mocen iest także wypuszczać bilety kassowe Postanowieniem Król: dnia 15 Kwietnia 1823 r. ustanowione, które Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu, natychmiast po otwarciu Banku wnieść doń iest obowiązana. Wymiana ich odbywać się będzie w Banku na monetę srebrną, stósownie do imienney ich wartości, bez potrącenia trzech groszy od każdych pięciu złotych wyżey rzeczonem Postanowieniem Królewskiem zastrzeżonego.

Artykuł 23.

W żadnym przypadku, wartość ogólna w obiegu biletów Bankowych wraz z biletami kassowemi nie powinna przewyższać ilości funduszu własność Banku stanowiącego.

(Dokończenie nastąpi.)

Z Petersburga d. 20 Kwietnia D. K.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Rozkaz Dzienny N. CESARZA Jmci do Woyska Rossyyskiego.

Pokóy z Persyią, ten pokóy tak chwalebny i pożyteczny dla oyczyzny naszey, nie położył ieszcze końca świetnym bohaterskim czynom woysk Rossyyskich. Skończyliśmy woynę sprawiedliwie przedsięwziętą; lecz z drugiey strony czeka nas nowa walka niemniey święta, dla obrony naszego honoru i praw nabytych krwią Rossyyską. Nieprzyiacielskie postępowanie rządu Tureckiego wyczerpało iuż wspaniałomyślną powolność wiekopomney pamięci Cesarza Alexandra, dziś, rząd ten dopełnił miary; ledwo co nayuroczystszemi przysięgami zaręczył pokóy, zaraz otwarcie zrzucił maskę przyiaźni, którą się okrywał. Póydziemy celem ukończenia rozruchów i rzezi w okolicach ościennych Naszego Państwa, a przywrócenia zgwałconego pokoiu na stałych zasadach.

Żołnierze! walcząc przeciw narodom ucywilizowanym i biegłym w sztuce woienney, nabyliście nieśmiertelney chwały, nietylko męztwem, które wam zapewniało zwycięztwo, ale ieszcze wspaniałością waszą. Ślepe posłuszeństwo dowódcom swoim, surowa karność i łaskawość względem zwyciężonych, były zawsze cechą żołnierza Rossyyskiego. Dla tego też widzieliście spokoynych mieszkańców przyymuiących was z radością, a tych, których pokonaliście, witaiących was nazwiskiem swoich oswobodzicieli. Utrzymacie ieszcze tę drogą chwałę. Podaiąc przyiacielską rękę naszym współ-wyznawcom, poskramiaycie tych, którzy wzbraniać się będą poddać; lecz ochraniaycie słabych i tych, których znaydziecie bezbronnemi; szanuycie własność, domy a nawet świątynie nieprzyiaciół naszych, chociaż odmienną wiarę wyznaią. Tak nakazuie święta nauka, którą mamy od Zbawiciela naszego! Ten, który łagodnością i ludzkością uymie sobie nayzawziętszych nieprzyiaciół; ten, który stanie w obronie wdowy i sieroty, będzie równie miłym dla serca mego, iak naywaleczniejszy w bitwach.

Żołnierze Rossyyscy! nie zawiedziecie moiego oczekiwania. Mamy za nami Boga, który zwycięztwem uwieńczy dobre prawo i odwagę.

W Petersburgu dnia 14 Kwietnia 1828.

(podpisano) MIKOŁAY.

Woysko gwardyi Cesarskiey, przeznaczone na wzmocnienie 2giey armii, w liczbie blisko 30,000 ludzi (oprócz trzecich batalionów i dywizyy, tudzież 1go korpusu jazdy odwodowey), wyszło dnia 1go b. m. Udaie się dwoma kolumnami gościńcem Kijowskim i Żytomierskim; piechota i artylleryia składaią kolumnę lewą, a reszta pie-

choty i lekka iazda; prawą; każda kolumna ciągnie ośmiu przedziałami, z których ostatni wyszedł dnia 15 b. m. Woyska te, złożone z wyboru gwardyi, w zupełnym składzie swoich bataliionów i szwadronów, z przepyszną artylleryią i bateryią rac Kongrewskich, wystawiały naypięknieyszy ogół woyskowy, iaki widzieć można. N. Cesarz Jegomość, w towarzystwie JJ. KK. MM. Xięcia Oranii i Xięcia Pruskiego Wilhelma, odprawiwszy przegląd każdego oddziału przed wyyściem iego z miasta, odprowadził ie Sam za rogatki, i raczył przemówić w sposobie naybardziey zachęcaiącym, na co wszyscy waleczni odpowiedzieli iednomyślnemi okrzykami poświęcenia się dla Nayiaśnieyszey Jego Osoby. NN. Cesarzowe raczyły podobnież każdy pułk pożegnać. Woyska te maiąc na czele swoim J. C. Mość Wielkiego Xięcia Michała, a J. C. Mość Wielkiego Xięcia Następcę Tronu na skrzydle pułków, których iest Szefem, ze wszystkiemi swemi taborami woiennemi, przeciągnęły krokiem podwóynym przed N. Cesarzem i NN. Cesarzowemi, i ruszyły ku celowi przeznaczenia swego z uczuciem zapału, iaki wzbudza świętość sprawy, do którey bronienia są powołane.

Z Paryża d. 8 Maia.

Wczoray prezydował Król w radzie Ministrów. Adwokat Chauveau-Lagarde, obrońca Królowey Maryi Antoniny, miał onegday u J. K. Mci posłuchanie. Dnia 19 b. m. Xiążę Bordeaux uda się z swoim Guwernerem, Baronem Damas, na mieszkanie do St. Cloud, a za 10 dni później Król z całym Dworem.

Słychać, iż w naywyższey radzie woyskowey znayduie się pod rozwagą plan zniesienia w całem liniiowem woysku stopniów podpułkowników i podporuczników.

Fregata Armida, która Hr. Guilleminot zawiozła do Korfu, oczekiwana iest napowrót w Tulonie.

Wszystkie okręty przybywaiące z Królestwa obu Sycyliy do Francyi, podlegaią 14todniowey kwarantannie z powodu grassuiącey w Palermo zaraźliwey choroby.

Mówią, że P. Chateaubriand uda się na Posła do Rzymu na mieysce przeznaczonego w tymże zaszczycie do Wiednia Xięcia Laval. Margrabia Caraman powróci tu z Wiednia i otrzyma tytuł Xięcia.

Pani Nelson, rodowitey w prawdzie Angielce, ale z rodziców Francuzów, udzielił Król dnia 27 Kwietnia tytuł Hrabiny.

Rząd posłać miał do Grecyi z szczególnieyszemi zleceniami Pułkownika Juchercau de Saint-Denis.

Kapitan Maryusz Wohlgemuth, który po ciężkiem ranieniu pod Attenami powrócił z Grecyi do Francyi i w dwóch kampaniiach ziednał tam sobie powszechny szacunek, odpłynął znowu za pozwoleniem Ministra morskiego z 10 officerami do Grecyi.

Od granic Hiszpańskich d. 4 Maia.

Woyska Francuzkie, stoiące w Pampelunie osadą, przeszły dnia 29 Kwietnia za Bidassao powracaiąc do oyczyzny. Vicekról powrócił z Pampeluny do Saragossy, dokąd NN. Królestwo Ichmość udadzą się dnia 19 b. m.

Z Londynu d. 3 Maia.

Wczoray odbyła się gabinetowa rada, która trwała od godziny 2 zpołudnia do 5tey, na którey znaydowała się większa liczba Ministrów.

Baron Mareuil, Poseł Francuzki w Lizbonie, odpłynął ztąd dnia 26 Kwietnia na parowym statku Xżę Jork na mieysce swoiego przeznaczenia.

Szwedzko-Norwegska eskadra zawinęła dnia 29 Kwietnia do Portsmutu.

Handel między Anglią i Irlandyią idzie teraz pomyślnie. Między 23 i 28 Kwietnia zawinęło z różnych Irlandskich portów na Tamizę 50 statków.

Niedawno przybył do portu Kircaldy (w Szkocyi) statek Francuzki z owocami do sprzedania, z których większa część składała się z iabłek; aże cena, którą za nie ofiarowano, nie wystarczała na opłacenie cła, wzrzucono ie zatem w morze.

Listy z Alexandryi pod dniem 29 Marca potwierdzaią wiadomość, iż kupcy lękaią się zamknięcia tamecznego portu. Goniec, którego Basza wyprawił do Stambułu, powrócił z odprawą Sułtana, aby udał się zkąd przybył, ponieważ pisma, które przywiózł na żadną nie zasługuią odpowiedz. Basza miał o tem uwiadomić Pułkownika Craddock z dodatkiem, iż bez rozkazu Monarchy swoiego nie może żadnego stanowczego kroku przedsięwziąść.

Gazeta *Times* zbiia w ostrych wyrazach doniesienia Gazety Bruxelskiey, że dnia 24 Kwietnia szalupa Niderlandzka zatrzymała pod Helwetsluys okręt Angielski przeznaczony z bronią i ammunicyią do Jawy, coby okazywało, iż rząd Angielski potaiemnie wspiera bunt w osadach Niderlandzkich. "Naprzód (wyraża) sądzenie iakoby Angliia kiedy myśl mieć mogła podniecania buntu w osadach sprzymierzonego Mocarstwa, ubliża iey honorowi, gdyż ani rządowi, ani ludowi Angielskiemu nie zawiązałaby się ztąd żadna korzyść. Powtóre wszakże Angliia w r. 1811 zdobyła Jawę, i zatrzymała ią do 1815 roku; w iey mocy było zatrzymać ią dłużey lub przyłączyć do posiadłości Indyyskich i tak uczyniła z przylądkiem Dobrey nadziei. Aże Angliia była głównym działaczem do przywrócenia Domu Oranii na tron, przeto dobrowolnie zwróciła mu tę wschodnią posiadłość. Teraźnieysze w niey zaburzenia przypisać należy niecierpliwości nowego rządu i przypomnieniu dawnych zdrożności, ale nie taynemu podniecaniu obcego rządu, a tem mniey Anglii. Przypuścić nawet nie można, ażeby prywatni ludzie posunęli tak daleko spekulacyią, iżby buntownikom broń dostawiali.

— Dnia 6. —

W Sobotę rano nadeszły pisma od naszego Posła w Wiedniu, Lorda Cowley, do wydziału spraw zagranicznych. Potwierdzaią one dotychczasowe zapewnienia względem polityki Rossyi, i maią bydź tak zaspokaiaiącemi, iż nie zachodzi żadna wątpliwość względem wzaiemnego porozumienia pomiędzy trzema Mocarstwami.

Dziś rano nadeszły także doniesienia od Admirała Codrigton, które iednak nie zawieraią nic nowego. Eskadra nasza iest zupełnie uzbroiona i znayduie się pod brzegami Morei.

"Trzy nie zaprzeczone rzeczy (wyraża *Morning-Herald*) muszą niemało wpływać na los Europy: naprzód nieodzowne postanowienie Rossyi uskutecznienia swoiego Manifestu co do poróżnień z Turcyią; powtóre zgadzanie się Francyi i Mocarstw drugiego rzędu na te środki; potrzecie nakoniec pieniężne zasiłki gabinetów Rossyyskiego i Francuzkiego na uspokoienie Grecyi."

Rozchodzi się wieść o uzbroieniu 20 do 25 liniiowych okrętów, których część przeznaczoną bydź ma do południowey Ameryki, dla zasłonienia naszego handlu tak względem Brazylii, iako też Buenos-Ayres.

Wczoray Hr. Dudley miał czynność z P. Stratford-Cannig i sprawuiącym interessa Szwecyi, Baronem Rålamb, i tegoż dnia odbyła się gabinetowa rada.

Xiążę Polignac, Poseł Francuzki, i Margr. Palmella, Poseł Portugalski, mieli dnia 2 b. m. naradę z Xięciem Wellington. Tegoż dnia nadeszły pisma do wydziału osadniczego od Pułkownika Denham z Sierra Leone.

"Jesteśmy bardzo ciekawi (wyraża Gazeta Kuryer) iakie wrażenie uczyni na Don Pedro postępowanie brata iego. Stałość i odwaga iego charakteru są znane, i nie zadziwi nas wcale, gdy usłyszemy, iż zamierza ziechać do Portugalii. „

— Dnia 9. —

Wczoray były u J. K. Mci pokoie, potem tayna rada.

Xiążę Sussexu zachorował na oziębienie, lecz iuż się ma lepiey, równie iak Xiężna Augusta, która powtórnie zachorowała.

" Wczoraysze doniesienia z Stambułu (wyraża Gazeta Kuryer) zniszczyły wszelką nadzieię pokoiu i oczekiwanie umiarkowańszey mowy z strony Sułtana. Postanowił prowadzić woynę, i lubo wiadome mu są uczucia sprzymierzonych Mocarstw, sądzi iednak, iż nie dopuszczą zburzyć państwa Tureckiego. To postanowienie dało zapewne powód do wieści, że w planie działań Rossyi nastąpiła zmiana. Dawniey sądzono, że woysko Rossyyskie osadzi tylko Xięztwa Multan i Wołoszczyzny i nie przeydzie za Dunay. Teraz stoli słychać, iż oboie razem nastąpi, i woysko Rossyyskie póydzie naykrótszą drogą przeciw Stambułowi. „

Wczoray rano nadeszły pisma od Posła naszego Lorda Granville z Paryża, a w wieczór przybył posłaniec z Wiednia.

Onegday Posłowie Kolumbiyski, Mexyku i Buenos-Ayres rozmawiali z Hr. Dudley. Wczoray Poseł Pruski miał naradę z Xięciem Wellington.

Wczoray zatwierdził Król 26 bilów Parlamentowych, pomiędzy któremi znayduie się znoszący opłatę Test i korporacyyną.

Eskadra Szwedzka odpłynęła onegday z Portsmutu na morze Środziemne.

Cesarz Austryiacki, iak Gazata Kuryer zapewnia, pisał własną ręką list do Infanta Don Miguel, naganiaiąc iego kroki przeciw powadze Don Pedro. Król Hiszpański miał toż samo uczynić.

Z Zante piszą pod dniem 5 Kwietnia, że Kapitan Hastings podał prośbę Prezydentowi Grecyi, Hr. Capodistrias, o uwolnienie go od służby Greckiey, lecz ten zamiast uwolnienia go, powierzył mu dowództwo nad eskadrą, z którą działać ma wedle własnego zdania dla dobra Grecyi. Należące mu się pieniądze są mu przyznane i czas wypłaty iest oznaczony, przez co Hastings, zupełnie zaspokoiony został.

Dyiamenty, które Hrabina Shrewsbury na ostatnich pokoiach u Króla na sobie miała, szacuią przeszło 80,000 Fs.

Doniesienia z Batawii dnia 14 Stycznia twierdzą, iż woyska Niderlandzkie nad rzeką Solo przez buntowników pobite zostały. Dowodzca, Pułkownik Neuks, winien tylko był swoie ocalenie szypkości konia swoiego. Rozkaz na Jawie przybiera teraz znaczącą postawę: kilkanaście prowincyy, które dotąd spokoynemi były, powstały teraz i rokosz rozciąga się aż do Blora i Tuban. Oczekiwane iest 1400 głów woyska z Niderlandów.

Podług urzędowego doniesienia z Bogota pod dniem 11 Lutego, Boliwar zamyślał dnia 7 Marca wyiechać przez Apure i Orinoko do Angostury dla przywrócenia tam zupełnego porządku, i odwiedzenia razem Kumany i Karakas, i w tey podróży zabawi do 5 miesięcy. Przez ten czas powierzył rządy radzie Ministrów.

DODATEK
DO Nro 42.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 25 MAJA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stopzim ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Maja		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 3, 293	+ 8. 6	80	Połud: Za. słaby	Pochmurno	
	12	„ 3, 721	+11. 3	70	„ średni	„ „	
20.	3	„ 3, 772	+13. 1	60	„ „	„ „	
	9	„ 4, 277	+ 7. 2	81	żaden	Pogoda z chmur:	
	7	27 4, 271	+ 7. 0	84	Połnocny słaby	Pogoda z chmur:	
21.	12	„ 3, 672	+13. 8	62	Połud: Ws. słaby	„ „	
	3	„ 3, 243	+14. 6	58	„ „	„ „	
	9	„ 3, 014	+ 8. 0	80	„ „	„ „	
	7	27 2, 356	+ 9. 6	81	Połn: Ws. słaby	Pochmurno	
22.	12	„ 1, 488	+14. 4	72	Wschodni słaby	„ „	
	3	„ 1, 732	+13. 5	83	Połud: Za. słaby	„ „	Deszcz.
	9	„ 1, 369	+10. 6	88	„ „	„ „	
	7	27 2, 003	+11. 8	84	Południowy słaby	Chmury	
23.	12	„ 2, 250	+16. 9	66	Zachodni mocny	„ „	
	3	„ 2, 010	+17. 8	61	„ „	Pogoda z chmur:	
	2	„ 2, 049	+12. 4	77	„ słaby	„ „	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

— Z *Krakowa*. —

Wyciąg Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Kwietnia 1828 *r*.

Naywyższy stan Barom:	d. 29	27" 10.'"462
Nayniższy . .	d. 9	26 10. 467
Średni		27 3. 972
Naywiększe ciepło	d. 20	+ 23. °0
Naymnieysze	d. 4	— 2. 9
Średnie . .		+ 9. 528
Naywiększa wilgoć	d. 10 .	91
Naymnieysza	d. 8 .	46
Średnia		75. 1

Dni pogodnych 2. Pogodnych z chmurami 6. Pochmurnych 22. Deszczów 10. Śniegów 6. Grzmotów 2. Wicher 1 zachodni. Wiatr panuiący Pn. zachodni.

W Krakowie dnia 2go Maja 1828 roku.

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Towarzystwo Dobroczynności!

Składaiąc Administracyią Opieki nad Ubogiemi w Domu ogólnego Schronienia zostaiącemi, na mocy Ustaw sobie przepisanych, a mianowicie artykułu XVI. zwykło po każdem trzechleciu, czynić obiory w porządku następuiącym:

1) Prezesa Towarzystwa Dobroczynności.

2) Prezesowey Towarzyst: Dobroczynności.

3) Viceprezesów 4ch, którzy z kolei pod niebytność Prezesa, kieruią sprawami T. D. w Radzie ogólney.

4) Radczyn z Grona Dam, które równie pod niebytność Prezesowey z kolei mieysce iey zastępuią.

5) Prezyduiących Członków w 4ch Wydziałach, to iest:

a) Spisu czyli porządku wewnętrznego odnoszącego się do Kontrolli Ubogich i onych moralności.

b) Przychodów.

c) Rady gospodarczey.

d) Przemysłu i pracy.

e) Prawnego.

Nakoniec, obiera T. D. Członków Rady ogólney w liczbie 16 oraz Sekretarza.

Co się zaś tyczy Kassyiera, Urzędnika Zdrowia Prowizora Domu Schronienia, i Archiwisty Protokół Posiedzeń utrzymuiącego, tych mianowanie podług Art: XIII. Ustaw T. D. iest udziałem Rady ogólney.

Ciągła przez lat Dziesięć Opieka T. D. nad podupadłemi starcami, kalekami, niedołężnemi, i osierociałemi dziećmi, czuwaiąc nad ich przytułkiem iedynym, i opatrywaniem ich potrzeb, dla Tysiąca Stu Czterdziestu osób, przyiętych na iey łono od Epoki zawiązku naszego Instytutu, odznacza w zględzie moralnego i fizycznego społecznego porządku, te uczucia dla ludzkości cierpiącey, iakie w tuteyszey Publiczności okazuią się upowszechnione, a które dotąd pomyślnym uwieńczone są skutkiem, bo gdy nadzy, i z głodu umieraiący, zostawszy okryci i odżywieni opuścili z wdzięcznością Dom Schronienia, dla powrotu do pracy: inni odwyknąwszy od zgubnych nałogów, przestali bydź zakałą i zgorszeniem ubostwa, niektórzy dożyli spokoynie (błogosławiąc Opatrzność) kresu dni swoich. Dzieci zaś odchowane i pierwiastkową instrukcyią usposobione, do Rzemiosł lub służby powrócone zostały przeznaczeniu swemu; ci którzy po dziś dzień Dom Schronienia zapełniaią, żebrzące do nas wyciągaią ręce, abyśmy dalszego o nich starania niezaniedbywali.

Wyszczególnione owoce ofiar, prac i zabiegów naszych, czyliż nie powinny bydź dla Dobroczynnych dostateczną podnietą do szlachetnego współ ubiegania się, przesadzania w zawodzie tego poświęcenia się Religiynego, od którego istnienie nieprzerwano Towarzystwa, a tym samym los i życie ubogich nielitościwie przez czas i nieszczęście przysparzanych zależą.

Wzywa więc Towarzystwo Dobroczynności iak nayuprzeymiey dostoyne Członki swego składu, iakiemi są równie litościwe Damy, aby raczyły się zebrać na dzień Szósty Lipca r. b. godzinę 10tą przed południem do Sali Audyencyonalney Sądu Appel: w gmachu S. Piotra, gdzie nastąpią obiory wyżey wyrażonych Urzęduiących Członków, podług przepisanych Ustawami Tow: Dobr: prawideł.

Dan w Krakowie na Posiedzeniu Rady ogólney Towarzystwa Dobroczynności dnia 11 Maja 1828 r.

Z Rzymu d. 1 Maia.

Dnia 19 z. m. umarł w Parmie Kardynał Caselli w 87 1/2 roku życia. Był on iednym z pełnomocników, którzy w r. 1801 konkordat z Francyią podpisali.

Dnia 20 Kwietnia N. Król Jmość obu Sycyliy dał nowo mianowanemu nadzwyczaynemu Posłowi i pełnomocnemu Ministrowi N. Króla Jmci Pruskiego przy Dworze Sycyliyskim, Hr. Voss, w obecności całego Dworu w sali tronowey uroczyste posłuchanie, podczas którego złożył rzeczony Poseł swóy wierzytelny list i stawiony był przed Królową.

Z Madrytu d. 29 Kwietnia.
(Z prywatnego doniesienia.)

Utworzonych bydź ma 7 nowych pułków piechoty i 4 jazdy. Liczba ochotników Królewskich iest ciągle powiększana.

Poseł Saski, który towarzyszył Królowi do Barcelony i Saragossy, oczekiwany tu iest dnia 14 Maia.

Handel zupełnie u nas ustał: towarów z fabryk Francuzkich można tu taniey dostać, niż w samey Francyi, a przecie niema na nie pokupu.

Z Lizbony d. 27 Kwietnia.

Minister nasz Vicehrabia Santarem żądać miał od Posła Angielskiego P. Lamb zwrócenia woyskom naszem warowni nadbrzeżnych Juliao i Bugio, i otrzymać odpowiedź: że to iuż nie od niego, ani od iego rządu zależy, ale od Cesarza Don Pedro.

Lud mniema, że Infant Don Miguel ogłosi się Królem dnia 25 Maia, w rocznicę urodzin swey matki. Ostatnia darować mu miała szpadę z dyiamentową rękoiścią i napisem: Don Miguel Iwszy.

Wczoray popełnionych tu zostało wiele zdrożności: hersztowie włóczących się kup pospólstwa zmuszali każdego napotkanego do zdeymowania kapelusza i nieoszczędzali obelg i kiiów. Późno iuż w wieczór powytłukano okna w domach konstytucyionistów, i Kupca Brandao wywleczono z sklepu iego, zdeptano nogami i do więzienia zawleczono, ponieważ niechciał razem krzyczeć: niech żyie Don Miguel! W Porto panowała spokoyność; lecz nie zbywało na kazaniach przeciw konstytucyi.

Z Hagi d. 9 Maia.

N. Król Jmość mianował dotychczasowego Gubernatora północney Hollandyi, Radcę stanu van Tets de Goudrian Ministrem skarbu, Jeneralnego Kommissarza w Niderlandskich Indyiach, Burgrabię du Bus de Chisignies, Ministrem stanu, Administratora van der Fosse gubernatorem południowey Brabancyi, Inspektora jeneralnego Visser administratorem podatków i cła wychodowego, a P. Fock prezesem banku Niderlandzkiego.

J. K. Wysokość Xżę Fryderyk Wilhelm Ludwik Pruski przybył tu z Düsseldorfu. Xżę Gustaw, syn byłego Króla Szwedzkiego przybył do Bruxelli.

Rodzina Królewska udać się ma w przyszłym tygodniu do letniego Zamku Loo.

Utrzymanie Posła naszego w Rzymie kosztuie codziennie 200 franków, nie rachuiąc kosztów na utrzymanie orszaku poselstwa, gońców, i t. d.

Poseł nasz przy Dworze Duńskim, Vicehrabia Quebeck darował gabinetowi historyi naturalney w Bruxelli piękny zbiór wypchanych ssących zwierząt i ptaków z okolic północney Europy.

DONIESIENIA.

Z mocy Wyroków Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, między Sukcessorami pełnoletniemi ś. p. Antoniego Morbitzera ziedney, a Opieką młodoletniego Jana Morbitzera z drugiey strony zapadłych, pierwszego dnia 17 Listopada 1827 daiącego mieysce sprzedaży przez Publiczną Licytacyą Kamienicy w Krakowie przy Głównym Rynku pod Liczbą 236 stoiącey do rzeczonych Sukcessorów należącey, tudzież powtórnego z dnia 4go Marca r. b. zatwierdzaiącego uchwalone przez Właściwą Radę Familyiną warunki teyże licytacyi, niemniey na żądanie i przy popieraniu rzeczonych wyżey Sukcessorów pełnoletnich iako to: W. Tekli Morbitzerowey Wdowy, W. Tekli z Morbitzerów Wolfowey w Assystencyi Męża W. Wincentego Wolfa Kupca i Obywatela Krakowskiego i Wgo Antoniego Mobitzera Obywatela Krakowskiego, wszystkich w Krakowie w Rynku pod L. 236 zamieszkanie co do Aktu tego obieraiących, przez Wgo Adama Krzyżanowskiego O. P. D. i Adwokata Sądowego przy ulicy Szpitalney pod L. 561 zamieszkałego czyniących, również na rzecz rzeczonego wyżey małoletniego Jana Morbitzera przez Opiekuna swego JW. Jacka Mieroszewskiego przy ulicy Kanonney pod L. 124 zamieszkałego zastąpionego, odbędzie się, (po upłynionym terminie licytacyi przedwstępney) w Biórze Notaryusza podpisanego Publicznego w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w Kamienicy pod L. 229 dnia dwudziestego (20) Czerwca r. b, o godzinie dziesiątey ranney; *Licytacya stanowcza* Kamienicy w Krakowie przy Rynku Głównym pod L. 236 stoiącey cena pierwszego wywołania wynosi Złp. 46,816 groszy 2 iako szacunek teyże Kamienicy z Urzędowey detaxacyi świeżo odbytey stanowiąca. Między innemi warunkami licytować chcący winni złożyć przed rozpoczęciem licytacyi i tytułem Vadii dziesiątą część summy szacunkowey. Widerkauf 500 Złp. i 20,000 Złp. na rzecz małoletniego Jana Morbitzera, z obowiązkiem płacenia procentu po 5/100 zostać mogą do czasu oznaczonego w warunkach przy nabywcy, reszta w dniach 20 po licytacyi stanowczey zapłaconą bydź winna. Dalsze warunki, tytuły, własności, teyże realności i detaxacya iey Urzędowa, każdego czasu w Biórze podpisanego Notaryusza przeyrzane bydź mogą. W Krakowie dnia 6go Maia 1828 roku.

Notaryusz publiczny
Ant. *Matakiewicz* O. P. D.

Syndycy tymczasowi upadłości w handlu Stanisława Zamoyskiego.

Na mocy Rezolucyi Delegowanego Kommissarza do upadłości handlu Stanisława Zamoyskiego W. Księżarskiego Assessora Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa w dniu 6 Maia 1828 r. do Nru 1562 wydaney, stósownie do Art: 65 i 66 Kod: Hand: Księgi III. wzywaią Wierzycieli upadłego w handlu Stanisława Zamoyskiego, to iest: Maryannę z Bartynowskich Zamoyską, Antoniego Hölzla, Jakóba Most, Samuela Szyie, Dominika Masłowskiego, Kolhorego, Jana Kruczkowskiego, Tadeusza Trzcińskiego, Jana Nepomucena Gilga, Oswałdowey, Józefa Nowaka, Dawida Gyles, Szymona Będę, Józefa Nowakowskiego z Zwierzyńca, Fryderyka Ertel w Wrocławiu, Franciszka Szponer w Oławie, Herberga i Höniga w Sztetynie, Hayliger et Comp: w Sztetynie, Pazurowskiego w Cieszynie, Xawerego Hohedlinger w Warszawie, Jacqunsson i Syn w Warszawie, Gotti i Baumann w Warszawie, aby w przeciągu dni Czterdziestu (40) osobiście lub przez swych pełnomocników przed nami, a mianowicie w domu przy Ulicy Grodzkiey pod L. 106 stawiili się i oświadczyli, iakiem prawem i iakich Summ są wierzycielami, tudzież papiery długi udowodniaiące nam wręczyli, lub ie w kancellaryi Trybunału złożyli, na które rewersa otrzymaią, z tem oświadczeniem iż w dalszym porządku w myśl Art: 67 t. p. rozpocznie się sprawdzenie ich wierzytelności, w dniu 23 Maia r. b. o godzinie 9tey ranney w Sali Audyencyonalney Trybunału w Wydziale II. w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 106 i ciągle w dni Piątkowe każdego tygodnia o teyże samey godzinie aż do upłynienia dni 40 prawem oznaczonych, odbywać się będzie.

W Krakowie dnia 14 Maja 1828 r. Jakób *Jaczmierski.*
Józef *Goebel.*